

ANG Paghimakas

Pahayagan sang Partido Komunista sang Pilipinas ★ Isla sang Negros

Ginaubayan sang Marxismo-Leninismo-Maoismo

DISYEMBRE 2024
ISPESYAL NGA ISYU

Wala untat nga pagpang-atake sang rehimen US-Marcos II sa pumuluyong Negrosanon

NAGAPADAYON KAG NAGASINGKI ANG KAPINTAS kag terorismo sang rehimen Marcos Jr sa masobra duha na ka tuig niya nga pagpungko sa poder. Kadungan sa padayon nga pag-lala sang sosyo-ekonomiko nga krisis nga nagapaantus sa pumuluyo, nagamaniobra man si Marcos Jr nga pabakuron ang iya gahum agud magapabilin sa poder.

Matingkad sa sini nga tuig ang nagalala nga banggianay sang hubon Marcos Jr kag Duterte sa sunud-sunod nga mga *hearing* sang Kongreso nga nag-imbestiga kay anay Presidente Rodrigo Duterte sa iya mga krimen sa pagpamatay ilabi na sa iya gyera kontra droga sa tion sang iya pagpamuno kag ang imbestigasyon sa iya anak nga si Bise Presidente Sara Duterte kaangot sa iya iresponsable nga paggasto sa pondo sang Department of Education kag sa *confidential fund*. Pinakamayor ini nga mga rason ngaa nga ginapasakaan siya sang tatlo ka *impeachment complaint*.

Kadungan sini, ginapadayon pa gihapon ni Marcos Jr ang mga kontra-pumuluyo nga mga polisiya kag programa nga ginsugdan ni Duterte kaangay sang pagpatuman sang Anti-Terrorism Law lakip ang Terrorism Financing Prevention and Suppression Act nga naga-target sa mga indibidwal nga ginpasibang-

dan nga nagasuporta sa rebolusyonaryo nga kahublagan, paggamit sang *whole-of-nation approach* ukon ang NTF-Elcac nga ginlakip ang mga sibilyan nga mga ahensya para sa ila kampanya kontra-insurhensya, lubos nga pag-implementar sang *neoliberal* nga mga proyekto nga nagresulta sang peligro sa kabuhi kag palangabuhian sa pumuluyo sa kaumhan kag bisan sa kasyudaran kag iban pa nga mapiguson nga programa.

Partikular sa Negros, ginpirmahan ni Marcos Jr bilang laye ang Negros Island Region (NIR) nga ginabug-os sang duha ka probinsya sang Negros kag Siquijor nga magaserbi sa interes sang mga dalagku komprador burgesya-agalon mayduta kahimbon ang mga burukrata kapitalista bangud magapadasig kag magapahapos ini sa pagpangawkaw sang dunang manggad sang isla.

Mas naggrabe ang krisis sa ekonomiya sang isla tungod sa nagasirit nga implasyon kag sa mga asud-asod nga nag-agi nga mga kalamidad, ilabi na ang liwat nga paglupok sang Bulkan Kanlaon nga nagtuga sang daku nga halit sa palangabuhian sang pumuluyo. Subongman, ang kawad-on ukon kakulangan sang duta, wala ukon kulang nga suporta para sa agrikultural nga sektor, manubo nga sweldo sang mamumugon kag mga kontradiksyon sang mga nagahari nga sahi sa pag-inagaway sa poder kag manggad ang dugang nagatulod sa mga pumuluyo sa kaimolon.

Imbes nga himoan sang tikang sang reaksyonaryong gobyerno nga mahatagan ini sang solusyon, lubos pa ini nga nagpaka-tuta sa imperyalistang US paagi sa pagpatuman sang mga *neoliberal* nga proyekto kaangay sang plantasyon sang *oil palm*, eko-turismo, mina, pribatisasyon sang mga pampublikong yutilidad, modernisasyon sang *jeepney*, reklamasyon sang mga baybay kag ang sini lang nga napasar nga hagna sa Senado kag Kongreso nga nagapalawig sa 99 ka tuig ang pag-arkila sang dumuluong sa kadutaan sa Pilipinas. Ginapadasig pa ang implementasyon sini sa paghingagaw sang Armed Force of the Philippines (AFP) nga madeklara ang bilog nga isla nga yara na sa state of Stable Internal Peace and Security (SIPS) kay kuno nawasak na ang rebolusyonaryong kahublagan sa isla.

Agud masiguro nga mapatuman ini, gingamit sang reaksyonaryo nga gobyerno ang bayaran nga AFP, Philippine National Police (PNP) kag mga paramilitar sini lakip ang NTF-Elcac. Ila ginpalala ang pasismo kag terorismo batok sa pumuluyo nga nagdingot sa sandigan nga kinamatarung sang pumuluyo nga mabuhi.

Bangud sini, nagapadayon kag wala sang untat ang mga *focused military operation* sa kaumhan sa isla nga nagtuga sang mga bayolasyon sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) batok sa pumuluyo nga naglabot sa 825 ka mga kaso sang pagpamatay, iligal nga pagpang-aresto, pagpang-abdak, pagpamomba, pagpangastigo, pagpangransak, patarasak nga pagpaniro, pagpamahug, pagpangharas kag iban pa sa idalum sa sobra duha ka tuig nga pagpamuno ni Marcos Jr.

Sa sini nga tuig, 245 ka insidente sang kalapasan sang tawhanon nga kinamatarung ang ginkomiter sang AFP, PNP kag mga paramilitar sini upod ang NTF-Elcac nga nag-imbolbar sang masobra 19,500 ka mga biktima (3,666 sini ang mga menor de edad).

Sa 71 ka mga biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa masobra duha ka tuig nga kampanya sang pagpanumpo ni Marcos Jr sa isla, 16 sa ila ang ginpatay sa sini nga tuig. Siyam sini ang kabahin sa kaswalidad sa 20 ka peke nga engkwentro nga gindeklarar sang AFP agud ihinabon sa ila mga krimen subongman ang iban pa nila nga mga kalapasan kaangay sang patarasak nga pagpaniro, pagpamomba kag iligal nga pagpangransak.

Agud patihan ang AFP sang publiko sa ila ginpabugal nga 'kadalag-an' sang ila gyera kontra-insurhensya, gingamit sang AFP ang ini nga naratibo sa brutal nga pagpatay sang 94th IB sa mag-asawa sa Himamaylan City, Negros Occidental sadtong Agosto 22 bangud wala ini nagpasugot sa ila kagustohan nga magsurender kag magpaidalom sa puno sang korapsyon nga E-CLIP, pagtortyur kag pagpatay sa isa ka *senior citizen* sa Cauayan, Negros Occidental sadtong Hulyo 29

DISYEMBRE 2024
ISPESYAL NGA ISYU

ANG Paghimakas

Nagapasalamat ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon agud mangin madinalag-on ang ini nga isyu. Sa pagpauswag sang aton *Ang Paghimakas*, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga padayon nga mag-amot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.

angpaghimakas@protonmail.com

negrosrevportal.wordpress.com

EJK

13 ka kaso

16 ka biktima

ILIGAL NGA PAGDAKOP

10 ka kaso

17 ka biktima
(2 ang mga bata)

INDI PATAS NGA HUSTISYA

PUMULUYO

ARA SA PODER

PAG PAMOMBA

2 ka kaso

840 ka biktima
(140 ang mga bata)

Iban pa nga mga bayolasyon	Mga kaso	Mga biktima
Patarasak nga pagpaniro	24	1,392
Patarasak nga pagpamomba	1	600 (100 ang mga bata)
Pagpangastigo	7	11 (2 ang mga bata)
Pagpamahug, pagpangharas kag intimidasyon	119	9,102 (1,590 ang mga bata)
Iligal nga pagpangita kag pagpangkuha	10	325 (107 ang mga bata)
Pilit nga pagpabakwit	5	2,041 (470 ang mga bata)
Coercion (Pagpamilit)	1	70
Pagkampo sa mga komunidad	36	4,680

Sa sini nga tuig, 245 ka insidente sang kalapasan sang tawhanon nga kinamatarung ang ginkomiter sang AFP, PNP kag mga paramilitar sini upod ang NTF-Elcac nga nag-imbolbar sang masobra 19,500 ka mga biktima (3,666 sini ang mga menor de edad).

kag ang tinalawan kag hungod nga pagpatay sang 15th IB sa duha ka *hors de combat* sa Sipalay City, Negros Occidental sadtong Hulyo 30 kag Agosto 1.

Ang pagtiner sang 15th kag 47th IB sa banwa sang Candoni, Negros Occidental nagapakita sang pagpasiguro sang AFP sa interes sang nagaharing sahi kag dalagku komprador burgesya nga Araneta-Consunji sa 6,652 ka ektarya nga plantasyon sang *oil palm* agud punggan ang paghimakas sang mga apektado sang sini nga proyekto.

Patimaan ang natabo nga engkwentro sa Brgy. Gatuslao, Candoni sa tunga sang mga Pulang hangaway kag mga katapo sang sini nga mga tropa militar sadtong Nobyembre ang pagkabayaran sang mga nasambit nga militar sang mga nagahari nga sahi samtang ginpamatud-an sang mga Pulang hangaway ang ila pagpangapin sa interes sang pumuluyo nga ginapigos kag ginahimuslan. Pito ka mga Pulang hangaway ang namartir sa sini nga engkwentro kag siyam ka katapo sang militar ang napatay.

Pagkatapos sang engkwentro, patarasak nga nanghulog sang apat ka bomba ang apat ka helikopter sang AFP sa mga komunidad sang mangunguma malapit sa lugar sang engkwentro. Nakatuga ini sang kakugmat kag kabalaka sa pumuluyo.

Subongman, wala untat ang pagpanghalit sang 11th IB sa mga lugar sa sulod sang linibo ka ektarya nga proyektong gintawag nga Tamlang Valley Zone of Peace sa Negros Oriental nga nagsakop sa syudad sang Bayawan kag mga banwa sang Sta. Catalina, Siaton, Pamplona, Valencia kag Sibulan. Ginakontrol sang militar ang hulag sang pumuluyo kag nagatanum sang kakugmat sa mga residente agud ipasiguro nga indi sila magapamatok sa mapanghalit nga proyekto.

Samtang, halin Enero tubtob Disyembre, 17 ka mga biktima ang iligal nga gin-aresto kag ginpasakaan sang mga pato-pato nga kaso lakip na ang pag-angot sa ila sa rebolusyonaryong kahublagan. Mayoriya sa ila mga katapo sang mga progresibo nga organisasyon.

Naglab-ot man sa 11 ka mga biktima ang ginpangkastigo sang mga pasistang tropa bangud sa akusasyon nga nagatago sila sang Pulang hangaway kag nagasuporta sila sa rebolusyonaryong kahublagan kag pagpilit nga magtug-an kon diin ang NPA.

Pinakadamo nga insidente sa sini nga tuig ang pagpamahug, pagpangharas kag intimidasyon sang mga tropa sang militar sa mga pumuluyo nga nagatuga sang kadelikaduhan sa ila kabuhi kag perwisyo sa ila pangabuhian. Masami ginapilit sila nga ginapaangkon nga nagasuporta sa rebolusyonaryo nga kahublagan ukon mga katapo sang NPA. Ginapaidalom sila sa *curfew*, nag-*food blockade*, pagmuntar sang tsekpoynt, pagsakasaka sang mga kabalayan ilabi na sa gab-i, pagpangrekisa sa ila mga kagamitan kag iban pa. Ginapunggan man sila nga magkadto sa ila mga ulumhan.

Subongman, ang pagpatigayon sang Retooled Community Support Program (RCSP) upod ang mga *civil military operation* sang AFP ginagamit para sa pagpahamot sa ila imahen sa pumuluyo para kuhaon ang ila balatyagon agud ilayo sila sa paghimakas para sa pagbag-o, pagpang-ipit kag pagpaniktik sa mga hulag sang pumuluyo ilabi na ang mga ginadudahan nga mga personalidad nga may angot sa rebolusyonaryong kahublagan. Ila man ginahimo sa komunidad ang pagpalapnag sang dekadente nga kultura kaangay sa pagpalapnag sang iligal nga droga, pagpanahor, pornograpiya kag pagpang-abuso sang mga kababayen-an. Pilit man nga ginapatawag ang mga pumuluyo sa mga asembliya ukon pulong-pulong sang militar.

Gingamit sang NTF-Elcac ang E-CLIP kag programa sang amnestiya nga mga iskema sang pagpaniplang agud pilit nga pasurenderon ang mga pumuluyo. Ginparada ang mga *surrenderee* sa publiko agud ipakita ang kabutigan sang reaksyonaryong gobyerno nga kuno nagahatag sang ayuda kag palangabuhian agud ganyaton nga 'magbalik-loob' sa gobyerno ang mga yara sa rebolusyonaryong kahublagan. Apang kon indi na sila mapuslan, liwat sila nga pasakaan sang kaso kag prisohon.

Kalapasan man sa CARHRIHL kag sa internasyunal nga makitawhanon nga laye ang pagtenir sang mga tropa militar sa mga komunidad sang mga mangunguma kag sa mga pampubliko nga istruktura kaangay sang *barangay hall*, *gym*, simbahan, buluthuan kag iban pa. Sa mga syudad sang Guihulngan kag Canlaon, nangin bulnerable ang seguridad sang mga estudyante kag mga manunudlo sa pagtenir sang 62nd IB sa mga buluthuan. Magluwas sini, ginpilit sila nga magreport sa militar kon may NPA sa ila lugar. Samtang napilasan ang isa ka manunudlo sa Calatrava, Negros Occidental bangud sa patarasak nga pagpaniro sang mga katapo sang 79th IB malapit sa iya gin-obrahan nga buluthuan.

Pagpamintas sang militar sa mga menor de edad

Wala sang may ginapakasanto ang kapintas sang mga mersenaryong mga tropa sang rehimen Marcos Jr nga bisan ang mga menor de edad gindalahig sa paglapak sang ila kinamatarung nga hilway nga mabuhi kag luwas sa peligro.

Duha ka menor de edad ang gindakop sang 79th IB sa Don Salvador Benedicto, Negros Occidental sadtong Abril sa pagpasibangud nga sila mga NPA kag ginplanteran sang mga armas. Biktima man sang pagpamahug nga masakeron ang mga menor de edad upod sa ila mga ginikanan kon indi magreport sa militar kon may NPA sa ila lugar kaangay sa ginhimo sang 79th IB sa banwa sang Calatrava sadtong Mayo kag sang 62nd IB sa Canlaon City sadtong Nobyembre.

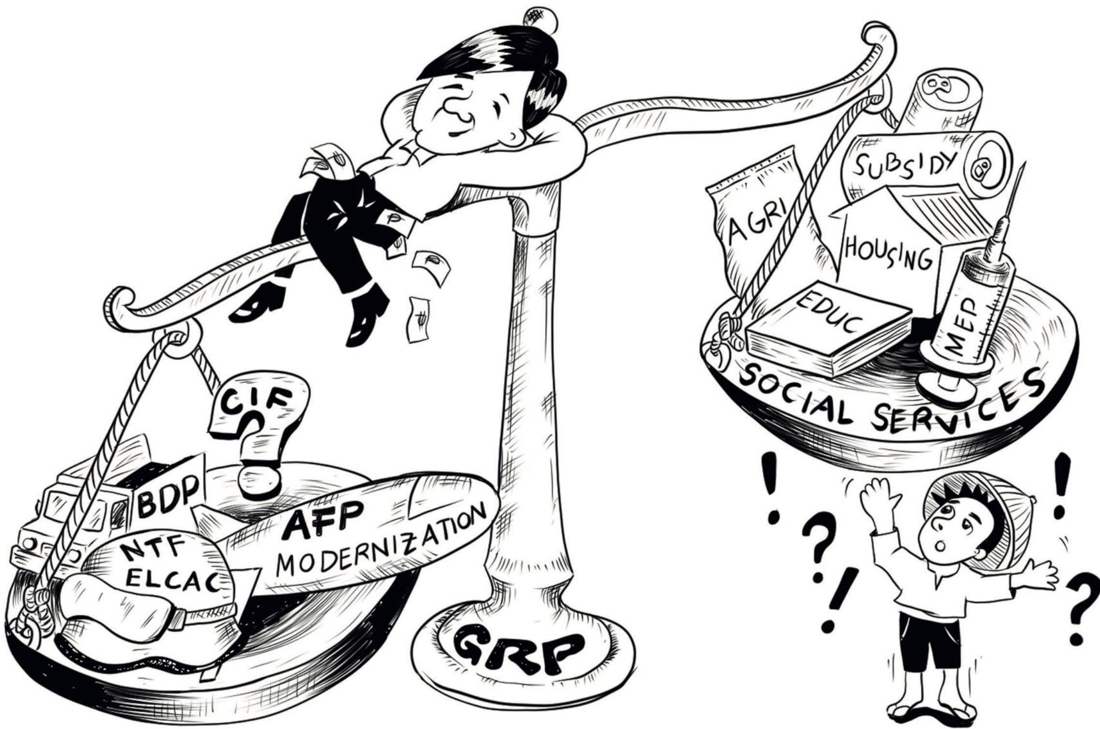
Samtang, tubtob subong wala pa mahatagan hustisya sang rehimen ang pagmasaker sang AFP sang pamilya Fausto nga naglakip sa duha ka menor de edad nga mga kabataan sang nagligad nga tuig kag pagmasaker kay Everly Kee Jacolbe upod sa iya iloy nga nagabusong kag sa ila himata sadtong 2022.

Halos apat na ka tuig nga padayon nga gin-*hostage* sang NTF-Elcac kag 79th IB si Baby Marx Cairo Salino nga yara pa sa Department of Social Welfare and Development (DSWD) Escalante City kag gina-ipit man ang lola kag lolo ni Baby Marx tubtob subong.

Pagpang-ipit sa mga progresibo nga organisasyon

Lubos ang pagtinguha sang reaksyonaryong gobyerno sa pagpang-atake sang mga progresibo nga organisasyon lakip ang mga *non-government organization* (NGO) nga nagabulig sa pumuluyo ilabi na ang mga mangunguma para magtindog sa ila kinamatarung sang duta, puluy-an kag palangabuhian. Ginapasibangdan sila sang AFP nga mga pronte kag tigpinansya sang NPA gani ginapahug sila, ginapasakaan sang pato-pato nga kaso ukon sa pinakagarabe, ginapamatay sila.

Nagapadayon ang *redtagging* kag pagpamahug sa kabuhi sang mga organisador sang mga organisasyon sang mamumugon kag imol nga taga-syudad. Iligal nga gin-aresto sang pato-pato nga kaso ang mga lider masa subongman ang natabo nga pagpang-aresto sa anum ka mga myembro sang grupo sang transportasyon sadtong Agosto nga gindingotan sang ila kinamatarung nga mapamatian ang ila mga reklamo kag pagpama-

tok sa *jeepney modernization*. Nabuyagyag man ang plano sang militar sa tuyo nga pagpatay sa isa ka organisador sang mamumugon sadtong Agosto.

Ginpasakaan sang kaso nga Anti-Terrorism Financing sa sini nga bulan ang ang apat ka mga *development worker* sang Paghidaet sa Kauswagan Development Group (PDG) Inc kag isa pa ka myembro sang progresibo nga organisasyon. Subongman, nalakip man ang isa nga taga-Dumaguete City, Negros Oriental sa ginpasakaan sa amo gihapon nga kaso sa 27 ka mga *development worker* sa Cebu sadtong Mayo.

Magluwas sa pagluntad sang kultura sang impyunidad sang AFP, PNP kag NTF-Elcac, pagalauman man ang dugang nga paghabok sang bulsa sang mga dalagku nga opisyal militar kag mga burukrata sa pagpataas sang badyet sa sunod nga tuig sang Barangay Development Program (BDP) nga ₱7.6 milyon nga gin-alokar para sa kada barangay nga '*insurgency-free*'. Wala pa labot diri ang ila korapsyon halin sa E-CLIP, amnestiya kag pagpabayad sang militar bilang goons sa mga nagahari nga sahi para proteksyon sa ila mga interes sa negosyo.

Kadungan sa panawagan sang pumuluyo sang hustisya para sa mga brutal nga hinimoan sang mga mersenaryong tropa sa idalum sang rehimen ni Marcos Jr, padayon man ang singgitan sang hustisya sang malapad nga pumuluyong Negrosanon para sa mga biktima sa tion sang paghari ni anay Presidente Duterte kaangay sa makasiligni nga mga pagpamatay sa panahon sang Oplan Sauron 1 kag 2, masaker sa Sagay City kag iban pa. Dapat pasabton sila Marcos Jr kag Duterte upod sa ila mga kakunsabo sa pagsabwag sang terorismo batok sa pumuluyo sa ngalan sang ila mga kampanya kontra-insurhensya.

Bangud sini, dapat nga mas palig-onon kag pabaskugon sang pumuluyong Negrosanon ang ila mga organisasyon agud atubangon kag pangapinan ang ila kabuhi sa mapintas nga pagpang-atake sang kaaway sa sahi. Dapat nila ipakigbato nga maangkon ang matuod nga reporma sa duta kag pungsodnon nga industriyalisasyon bilang solusyon sa gutom kag kaimolon nga ila ginaantus.

Sa pihak nga bahin, nagapadayon kag wala sang pagkahubas ang suporta nga ginahatag sang masang pigos kag ginahimuslan sa ila matuod nga hangaway, ang NPA, nga nagapangapin sang ila interes. Sa ila pagbuligay, paagi sa pagpamuno sang Communist Party of the Philippines, padayon nga ginasulong ang inaway banwa tubtob maangkon ang hustisya, kahilwayan kag pangmalawigon nga kalinong. AP